

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.

0030 OSLO

Oslo, 30. januar 2009

Vår ref.#198800/1 Deres ref. 200804809/RYA

Innspill til høring – forslag til endringer i Arbeidsmiljøloven - NOU 2008:17 – Skift og turnus – gradvis kompensasjon for ubekvem arbeidstid

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon har følgende innspill til Skift/turnusutvalgets utredning om arbeidstid for skift- og turnusarbeidere "NOU 2008:17-Skift og turnus – gradvis kompensasjon for ubekvem arbeidstid":

Problemstillingen omkring likebehandling av arbeidstiden for arbeidstakere som arbeider skift og turnus har opptatt NITO i lang tid. NITO har et betydelig antall medlemmer som arbeider turnus. Disse er først og fremst sysselsatt i helseforetakene og størstedelen av disse er bioingeniører.

NITO har med interesse merket Skift/turnusutvalgets arbeid. NITOs vurdering er at dagens regulering av skift- og turnusarbeid i arbeidsmiljøloven § 10-4 ikke er hensiktsmessig, og at dagens system medfører en uheldig forskjellsbehandling. Det er derfor positivt at utvalget har kommet frem til et forslag til hvordan skift og turnus kan likebehandles på en bedre måte enn i dag.

NITO vil gi uttrykk for at vi i det vesentlige er enig i utvalgets vurderinger og forslag. Vi er av den oppfatning at utvalget har gjort et grundig arbeid som på en treffende måte beskriver manglene ved dagens system, og utvalgets tilrådninger fremstår som gode. Spesielt vil NITO fremheve følgende momenter som positive:

Kompensasjon i forhold til ulempe

NITO er positiv til at det foreslås en kompensasjon i form av redusert arbeidstid i relasjon til faktisk omfang av ubekvem arbeidstid. Vår vurdering er at dette er langt mer rettferdig enn dagens system. En konsekvens av dette er at et stort antall arbeidstakere, med en betydelig ulempe knyttet opp i mot arbeidstidsordningen, får kortere arbeidstid enn i dag. Vi slutter oss for øvrig til utvalgets forslag til nivået for kompensasjon, med henholdsvis 1 time og 15 minutter for natt og 1 time og 10 minutter for søndag.

Trappetrinnsproblemet unngås

NITO er av den oppfatning at forslaget om gradvis kompensasjon er et godt egnet system for å unngå uheldige terskeeffekter. Dertil vil trolig dagens ulike utslag av tilpasning til tersklene unngås.

Nøytralt

NITO støtter utvalget i at forslaget innebærer at arbeidstidsreduksjonen ved skift- og turnusarbeid knyttes opp mot uavhengige og kjønnsnøytrale kriterier. Dagens ordning har lidd under at man i for stor utstrekning har hatt et system som har tatt utgangspunkt i industrien. Dette har vært en svakhet som man her fjerner.

Mer attraktivt å jobbe natt og søndag

NITO ser fordeler ved at det kan bli mer attraktivt å jobbe natt og søndag. Kompensasjonen øker, og vi deler utvalgets syn på at en positiv effekt av dette er at de som synes nattarbeid er minst belastende, tar en større andel av det. Om dette også reduserer ufrivillig deltid, er det en meget positiv effekt.

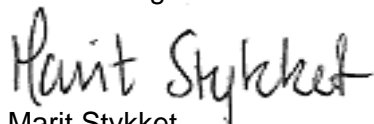
Det kan tenkes at arbeidstidsreduksjon i tråd med utvalgets forslag vil problematiseres fra enkelte, spesielt med fokus på kostnadssiden. Det vises i utvalgets rapport til at man vil ha behov for 770 nye årsverk om utvalgets forslag følges. NITO mener at dette er en lav pris for å fjerne en urimelig forskjellsbehandling. Kompensasjonen er ikke mer enn rimelig, sett i forhold til de ulemper turnusarbeid påfører arbeidstakerne, så vel helsemessig som sosialt. Det er i denne sammenheng viktig å se at en umiddelbar kostnadsøkning må vurderes i lys av innsparingspotensialet som ligger i at redusert belastning kan føre til redusert sykefravær, utsatt pensjoneringstidspunkt, mindre bruk av uførepensjon, mv. NITO forutsetter at man der det er mulig tar høyde for eventuelle økte kostnader i forbindelse med innføring av nytt system. Økt kompensasjon for natt- og søndagsarbeid må ikke føre til redusert bemanning på dagtid.

Sammenhengen mellom skift-/turnusarbeid og helserisiko er etter NITOs vurdering godt dokumentert. Alle bidrag til redusert helserisiko for de aktuelle yrkesgruppene er svært viktig både for den enkelte arbeidstakers livskvalitet og for samfunnets forvaltning av arbeidskraftressursene. Vi står i nær framtid overfor en fare med for stor mangel på arbeidskraft i mange sektorer, særlig i helsesektoren og i offentlig sektor for øvrig. Den langsiktige satsningen på et helsefremmende og bærekraftig arbeidsliv vil være avgjørende for hvordan samfunnet klarer å bemanne og utføre sine kjerneoppgaver.

Når det gjelder de administrative konsekvensene kan ikke NITO se at det er stor grunn til bekymring. Som utvalget viser til har Staten brukt systemet med gradvis kompensasjon i mange år, og det vises til gode erfaringer når det gjelder den praktiske gjennomføringen.

NITO mener at det kan være en fare for at virksomheter tilpasser stillinger og arbeidsplaner for derigjennom å unngå at noen får redusert arbeidstid. Vi er ikke sikre på om dette i tilstrekkelig grad er belyst og foreslått løst av utvalget, men forutsetter at dette ivaretas i det videre arbeid.

Med vennlig hilsen

Marit Stykket
President

Lars Petter Eriksen
Seniorrådgiver